

ozonná alakítja. A platinakorom már 180°-nál, a platinatapló 245°—250° között megkezdí ezt az átalakítást. A hőmérséklettel csökken a képződött ozonmennyiség. Vörös izzásig hevítve a platinát, elveszti ozonozó képességét. Hogy vajjon több visszanyeri-e megint, és egyéb idevágó meghatározások eredményét későbbi vizsgálatai alapján fogja közölni.

20. Muraközy Károly a zink-aethyl és ammoniak-gáz egymásra hatásából keletkezett termékeket vizsgálva ki-

mutathatni véli, hogy a két test között végbemenő átalakulás, a Frankland és Kolbe felállította egyenlet értelmében quantitative történik. Ezen reakziót előadási kísérletnek is felhasználhatni, akár a fém-amidok akár az alsóbb szénhidrogének előállítás módjának tárgyalásánál. Bemutat továbbá egy új szerkezetű deflegmátort vagy frakcionáló készüléket, és egy csapos eudiométert, melylyel nagy nyomás mellett végezhetni a gázelemzéseket.

K. M. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRSULAT

forgó tőkéjének

1886-ik ÉVI BEVÉTELEI ÉS KIADÁSAI,

ÖSSZEHASONLÍTVÁ

az Előirányzattal és az 1885-ik évi Bevételekkel és Kiadásokkal.

a) Bevétel:

	Bevétel		Bevételi előirányzat		Bevétel	
	1885-ben		1886-ra		1886-ban	
1. Pénztári maradék . . .	3759	frt 98 kr.	2874	frt 49 kr.	2874	frt 49 kr.
2. Alapítványi kamatok . . .	3732	" 87 "	3750	" — "	3779	" 60 "
3. Oklevelek díja . . .	702	" — "	600	" — "	766	" — "
4. Tagok évdíjai . . .	15103	" 50 "	14800	" — "	15644	" — "
5. Évdíj-hátrálékok . . .	560	" 50 "	400	" — "	621	" — "
6. Előre befizetett tagdíjak . . .	695	" — "	400	" — "	514	" — "
7. Eladott kiadványok . . .	2958	" 47 "	2700	" — "	4534	" 52 "
8. Vegyesek . . .	17	" 02 "	—	" — "	156	" 25 "
Összeg:	27528	frt 84 kr.	25524	frt 49 kr.	28889	frt 86 kr.

vagyis, a forgó tőke tényleges bevétele az előirányzattal meghaladja 3365 frt 37 krral.

b) Kiadás:

	Kiadás		Kiadási előirányzat		Kiadás	
	1885-ben		zat 1886-ra		1886-ban	
1. „Term. tud. Közöny“-re	7767	frt 35 kr.	8000	frt — kr.	7757	frt 80 kr.
2. Népszerű előadásokra.	1600	" 79 "	2400	" — "	2378	" 80 "
3. Könyvtár . . .	1999	" 68 "	2000	" — "	1999	" 26 "
4. Oklevelek kiállítására . . .	179	" 60 "	200	" — "	173	" 20 "
5. Kisebb nyomtatványok . . .	314	" 16 "	350	" — "	346	" 89 "
6. Irodai költség . . .	104	" 39 "	200	" — "	171	" 59 "
7. Póztai költség . . .	273	" 20 "	350	" — "	263	" 55 "
8. Szállásbér . . .	1681	" 76 "	1681	" 76 "	1681	" 76 "
9. Bútorok és eszközök . . .	60	" 20 "	300	" — "	194	" 90 "
10. Fűtés, világítás . . .	338	" 75 "	400	" — "	244	" 76 "
11. Vegyes kiadások . . .	213	" 34 "	250	" — "	249	" 46 "
12. Tiszti díjazás . . .	4104	" 85 "	4300	" — "	4432	" 42 "
13. Szolga-fizetés . . .	1180	" — "	1100	" — "	1080	" — "
14. Rendkívüli kiadások . . .	1348	" 28 "	1000	" — "	788	" 38 "
15. Pályakerés . . .	300	" — "	400	" — "	300	" — "
16. Átirás az alaptőkéhez . . .	2000	" — "	1000	" — "	1000	" — "
17. Átirás az alaptőkéhez a forgó tőke 5%-a . . .	1188	" — "	1150	" — "	1300	" — "
Összeg:	24654	frt 35 kr.	25081	frt 76 kr.	24362	frt 77 kr.

vagyis a forgó tőke tényleges kiadása az előirányzottnál 718 frt 99 krral kevesebb.

A forgó tőke pénztári marékja 1886 végén az előirányzat szerint leendett 442 frt 73 kr. A valóságban pedig lett: **4527 frt 09 kr.**, vagyis 4084 frt 36 krral több, mint a mennyi előirányozva volt.

* Ide nem értve 1. az alapítványi tőkét, 2. az országos segélyt és 3. a könyvkiadó vállalatot

LEVÉLSZEKRÉNY.

KÉRDÉSEK.

(1.) Mely magyar vagy német nyelvű művek adnak felvilágosítást az üvegtézésről? — melyek tárgyalják az üvegre vonatkozó történeti adatokat és melyekben található a hazai üvegyárak leírása? G. G.

(2.) Egy barátomnak az egyik (bal) szeme, vadászat alkalmával keresztül lövetén, a jobb szem megtartása végett tökéletesen eltávolított. Barátom ezen elvesztett szemét üvegszemmel akarná pótolni, de sokan azt állítgatják, hogy a műszem nemcsak hogy sok kellemetlenséget okoz, de mindenféle utóbajoknak is okozója lehet. — Mennyi ebben az igaz? N. E.

(3.) Valahányszor az ember régi, poros aktákat lapoz, újjai, midőn lapozás végett meg-megnyalazza, sós ízűek. Honnan van ez? Azok közt az atomok közt, miket a napnak sugarában szobánkban lebegni látunk, só-atomok is vannak? Volt-e már

ily porülledék chemiaillag elemelve és minő eredménnyel? M. S.

(4.) A kísérleti természettannak egy középiskolai tanára vita tárgyává tette a következő kérdést: Vita hengeralakú, függőlyesen álló edényben víz van; az edény nyitott és a víz bizonyos szintjét foglal el. Az edény oldalfalain több különböző keresztmetszetű, vízszintes irányú cső van, mindegyike súrlódás nélkül mozgó dugókkal van elzárva. Ha az egyik dugó a folyadék-tömeg belsejébe nyomatik s ennélfogva az átellenes dugó kitolatik, kérdés: emelkedik-e a víz színvonala? F. D.

(5.) Többször olvastam, hogy a japáni nők fogaikat feketére festik; szeretném tudni mely anyagot használnak-e czélra, tartós-e, nincs-e kellemetlen íze, s nem ártalmas-e a fogakra vagy éppen az egész szervezetre? Z. G.

FELELETEK.

(1.) Terjedelmesebb munka, mely az üveg készítésével, vagy történetével, avagy hazai üvegyáraink ismertetésével foglalkoznék, magyar nyelven, eddig nem jelent meg. Rövidebb és a feltett kérdésnek csupán egyik vagy másik oldalát érintő magyar nyelvű munkák a következők:

F r e c s k a y, »Találmányok könyvékben az »üvegről«.

G ö r ö g I s t v á n, »Az üvegyar«, hivatalos jelentés a Párisban 1878-ban tartott egyetemes kiállításról. Kiadta a földművelési, ipar és kereskedelmi m. k. minster megbízásából az országos statisztikai hivatal. (XVI. füzet.)

D r. K i s s K., »Az üvegtézésről és az üvegfúvásról«, Term. tud. Közl. XVII. k. 194—195. füzet.

A német nyelvű munkák száma meg lehetős nagy. Én itt csak a fontosabbakat, avagy a könnyebben hozzáférhetőket fogom felemlíteni. Azokat t. i., melyek nagyobb-részt társulatunk könyvtárában is megtalálhatók.

W a g n e r, Handbuch der chemischen Technologie. 1880, 421 l.

K n a p p, Lehrbuch der chemischen Technologie, 1871, II. köt. 2. rész.

R o s c o e és S c h o r l e m m e r, Ausführliches Lehrbuch der Chemie, 1879, II. k. 376. l.

H. E. B e n r a t h, Die Glasfabrikation. Braunschweig 1875.

O. S c h ü r, Die Praxis der Hohlglasfabrikation. Berlin, 1867.

C. S c h u l z e, Ueber Zusammensetzung und Darstellung des Glases. Braunschweig 1875

D r. E. T s c h e u s c h n e r, Handbuch der Glasfabrikation nach allen ihren Haupt- und Nebenzweigen. V. Aufl. Weimar 1885. Mit einem Atlas, 421 Abbildungen.

L. L o b m e y e r, Die Glasindustrie. Stuttgart 1874.

C. F r i e d r i c h, Die altdeutschen Gläser. Beiträge zur Terminologie und Geschichte des Glases. Nürnberg 1884.

I. F a h d t, Die Glasindustrie Oesterreich-Ungarns. 1884.

A felsorolt német nyelvű munkák közül az üveg készítését és történetét a legújabb adatok nyomán elég terjedelmesen és szakembert és kielégítő módon Dr. E. T s c h e u s c h n e r tárgyalja. Tudomásommal — a mit különben a munka 5-ik kiadása is bizonyít — ezen munkát az üvegyárosok is nagyon használják. Beosztása világos és tartalma könnyen áttekinthető.

Rövid, de áttekinthető munka W a g n e r technológiája is.

Az üvegyar újabb fejlődését ismertető magyar mű a G ö r ö g I s t v á n-é; németben sokkal nagyobb terjedelemben és részletes számadatokat tartalmazó mű a L o b m e y e r-é, ki az üvegre tartozó történeti adatokat is terjedelmesen ismerteti.

Hazai üvegyárainknak részletesebb leírását én is szeretném bírni. Erre vonatkozólag azonban ez idő szerint magyar leírást nem ismerek. Nehány gyárostól szerettem be adatokat, s az ezekre vonatkozó hitelességet reájuk áhírom; ezen adatok egyesítve a L o b m e y e r és F a h d t felsorolta adatokkal a Term. tud. Közl. XVII. k. 195-ik füzetében találhatók.

D R. K I S S K Á R O L Y.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedély — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhetsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.